

GYERGYÓI ÚJSÁG

A MAGYAR PÁRT PROGRAMMJA ALAPJÁN.

Előfizetési árak:
Egy évre 200; félévre 100; negyedévre 50 Lei
Hirdetések milliméter díjszabás szerint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:
Dr. SÁNDORY MIHÁLY
Kiadó lapfőigazgató:
PUSKÁS J. ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Regele Ferdinand-ut 33. sz. (Sándory-ház.)
Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 2—3-ig.
Telefon: 14.

Vákár József örmény plebános ünnepélyes beiktatása.

A tavasz, mely új életet szokott hozni, életet hamvasztott el, s az ősz, mely életet szokott eltemetni, új életet hozott.

Azonban a természet csak időrendiségében változott, de nem természetében, mert levelek hullása, életek pusztulása után friss rügyeket új életet hajtott, jelképezve mintegy ezt az örökigazságot, hogy: Halálban van a feltámadás és életben a halál.

Még mindannyiunknak fáj és fájni fog amíg csak élünk, hogy elnémult az örmény egyház szóközi emelvényének ragyogó szóközi, de fájdalomkat enyhíti, levertségünkkel fel-emel az tudat, hogy a szóközi csak gazdát cserélt, de — lelket nem.

F. hó 23-án elhangzottak Vákár József örm. szert. plebános ajkairól paptársai és hívő sokasága előtt az egyedüli hatalmasságnak tett esküvő szavai, s mi mindannyian könnyektől ragyogó szemekkel mondtuk rá az Ament.

A fájdalom könnye, mely az emlékezetnek szólt, összevegyült örömkönyeinkkel, a — bizalom és reménykedés könnyeivel.

„Fogadom, hogy hű papja leszek Istennek, fogadom, hogy hű papja leszek egyháznak,

fogadom, hogy hű lelki atyja leszek hűveimnek, kiknek lelki élete gondozására ide rendelt a sors”, s hűve sokasága lelkében utánna mondotta a saját fogadalmát.

Mise után az örmény plebánia helyiségében az egyháztanács és hívek, a város és különléle egyesületek tisztelgését fogadta az új plebános, mely tisztelgések előtt dr. Fejér Gerő gyulafehérvári székesegyházi kanonok üdvözölte őt meleg szavakkal. Az új plebános meghatva mondott köszönetet az őszinte, meleg szívekből jövő szeretetért és bizalomért.

Délben 140 terítékes bankett várta az új plebánost, ki első felköszöntőjében a királyt, a pápa Öszentségét és Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspököt éltette.

Utánna Kassay Lajos kanonok a papság, dr. Fejér Mihály az örmény egyházközség, dr.

Makkay Domokos a helyi ev. ref. egyház, dr. Benke Antal polgármester a város, dr. László Dezső Gyergyó társadalma, dr. Bartos Gyula a kath. Népszövetség, id. Sándory Mihály az iparos osztály, Petres Kálmán igazgató a zárda és a nővérek nevében üdvözölték az új plebánost, ki minden üdvözlésre találóan, lelke egész melegségével válaszolt.

Dr. Miklóssy Viktor egyházigazgató dr. Fejér Gerő székesegyházi kanonokot köszönti fel és megköszöni neki, hogy valahányszor Gyergyó örménységének gyásza, fájdalma, vagy öröme van, őt markáns egyéniségével mindig itt lehet látni közöttünk lelkesítve és vigasztalva.

Dr. Miklóssy szavaira dr. Gerő kanonok emlékezetbe idézi az évszázados örmény-székes testvériséget, melyet a múltban az ősök bölcsesége teremtett meg, a jövőben pedig az évszázados közös sors minden szenvedése, törekvése és célkitűzése kell hogy együvé tartson.

Dr. Fejér Gerő beszédét zugó taps kísérte, majd ennek lecsendesedése után dr. Fejér Mihály fejezte ki az örmény hitközség leghálásabb köszönetét Kassay Lajos kanonoknak a hitközség időközi lelki vezetéséért; egyidejűleg felköszöntötte az asszisztáló papságot élén Petres Kálmán intézeti igazgatóval.

Dr. Fejér szavai után Puskás István bankvezérigazgató az új plebános jó szüleit köszöntötte, Kassay Lajos kanonok pedig a jelenlevő hölgyeket üdvözölte egy nagyon találó, kedves kis felköszöntőben.

Végül Ferenczy István gazdatiszt, a mi mindannyiunk „Pista bácsija” emelkedett szólásra ősz és impozáns termetével, ki beszédében szintén a székesegyházi testvériséget éltette.

Külön kell kiemelnünk Boér Artemie gör. kath. kanonok felköszöntőjét.

A bankett, mely mindvégig a legmelegebb hangulatban folyt le, az esti órákban ért véget, befejezésül egy emlékekben gazdag, kedves napnak.

Cs. A.

Megkezdődik a Gyilkostó és környéke szépségeinek rendszeres feltárása és az idegenforgalom fejlesztése.

Megirtuk multkori számunkban, hogy dr. Benke polgármester f. hó 28-ikára hívta össze a városi tanács sportbizottságának turisztikai alosztályát, hogy dr. Csiby Andor ügyvédnek a Gyilkostó szépségeinek rendszeres feltárása és az idegenforgalom fejlesztésére vonatkozólag előterjesztett javaslatát tárgyalás alá vegye.

Dr. Csiby Andor ügyvéd javaslatát lapunk egyik számában közöltük s felkértünk mindenkit, hogy akinek ezzel kapcsolatosan bármilyen életrevaló eszméje vagy javaslata van, közölje azt lapunk szerkesztőségével.

Örvendetesen állapíthatjuk meg, hogy kérésünk nem talált sikert fülekre, amennyiben az értekezleten szebbnél-szebb javaslatok és indítványok hangzottak el.

Az értekezleten megjelentek dr. Benke polgármesteren kívül Gociman városi főjegyző, E. Deér Kálmán bankigazgató, dr. Gaal Alajos

orvos, dr. Sándory Mihály és dr. Csiby Andor ügyvédek, Gergely Zsombor bankhivatalnok és Kricsa Andor kereskedő, kik mindannyian lelkes barátai a gyilkostói kérdésnek és a turisztikának.

Az értekezletet dr. Benke polgármester nyitotta meg, ismertette az összejövetel célját és dr. Csiby Andornak javaslatát.

Dr. Csiby Andor ismerteti javaslatának minden pontját s mint legelső és legfőbb szükségességet hangsúlyozza ki, hogy a városi idegenforgalmi bizottság megalakuljon, hogy az eddig egyénenként megnyilatkozó turisztikai tevékenység egységesítve legyen. Így sokkal könnyebb és eredményesebb is a különböző turisztikai egyesületekkel a kapcsolat felvétele.

Dr. Gaal Alajos egy jövedelmi alap megteremtése céljából mindjárt konkrét indítványt is tesz és pedig a következő: Lépjen érintke-

zésbe a bizottság az egyes benzin árusító kereskedőkkel avégett, hogy a piac megfelelő helyén egy benzin elárúsító bódét állítsanak fel kapcsolatosan egy dohány, hírlap és bélyeg-elárúsító bódéval. Ugyanitt lenne elhelyezve egy iroda is, amely intézné és rendezné az idegenforgalmat is.

A városi tanács ezen benzin elárúsítóknak monopol engedélyt adna a helyi piacra, de nem csak a benzin, hanem a dohány, bélyeg és hírlapok elárúsítására is. Ezzel szemben ezen egyed-árúsítók bizonyos pauszál összeget ajánlanának fel turisztikai alapra.

Kricsa Andor egy másik igen szép és kihatásban eredményes javaslatot tesz a Gyilkostó szépségeinek propagandájára nézve.

Ugyis, mint kereskedő, de elsősorban mint aki a vetítő vászon nagy hatásának alapos ismerője, előadja, hogy a legcélszerűbb propagandának a mozivásznat tartja.

Javasolja, hogy egy filmoperatőrrel a Gyilkostó természeti szépségeiről felvétel készíttessék, de nem egyszerű vetített kép formájában, hanem az egyes képeket megtöltő étellel. Egy kétfelvonásos darabban fel lenne dolgozva egy turista kirándulása a megérkezéstől egész elmenetelig, mely alatt élénk tárulna a Gyilkostó és környéke minden szépségében és változatosságában, mint például esti halászás a Gyilkostón, esőinakázás, fürdés, gyopárszedés a Cohárdon, megérkezés a városba a szállodákhoz, künn a tónál a menedékházhoz stb. stb.

Egy további indítványt tett turisztikai alap létesítése végett a gyilkostói lapoknak egyed-árúsításhoz való kötésében, gyilkostói turisztikai bélyeg és bélyegző használatára, a szurduki szorosnak békási közmunkával leendő rendezésére stb.

Gociman városi főjegyző javasolja, hogy a városi tanács a balneológiai törvény alapján forduljon az arra illetékes hatósághoz a Gyilkostó és környékének klimatikus üdülőképül leendő deklarálása végett, amely számbavehető kedvezmények elérését jelenti a város részére.

Dr. Benke polgármesternek a gyilkostói kalauz összeállítására vonatkozó javaslata és az összes résztvevők élénk hozzászólásai után az értekezlet a következő határozatot hozta:

1. A városi tanács átiratban fordul a vármegyei bizottsághoz a Gyilkostóhoz vezető út jókarba hozása és az évi költségvetés feleslegéből egy rendszeres évi segély megszavazása iránt a turisztikai alap céljaira.

2. Felirattal fordul az illetékes felsőbb hatósághoz a Gyilkostó és környékének klimatikus gyógyhelyül leendő deklarálása végett.

3. Elfogadja Kricsa Andor összes indítványait és javaslatát s egyúttal megkéri, hogy egy propaganda film összeállításai költségeire nézve lépjen érintkezésbe egy filmoperatőrrel. A propaganda filmhez szükséges magyarázatok és életképek beállítására pedig dr. Gaal Alajos orvost kéri fel.

4. Dr. Nagy József városi tiszti főügyész és dr. Sándory Mihály ügyvéd személyében bizottságot küld ki a városi tanácsnak a turisztikai bizottsággal való jogi és közigazgatási helyzete és összefüggésének megállapítására nézve stb.

5. A Gyilkostói Kalauz összeállítására dr. Csiby Andor ügyvédet felkéri.

6. A sportbizottság turisztikai alosztályának titkárául dr. Csiby Andor ügyvédet megválasztja.

A bizottság ezen határozataival megvetette az alapját a Gyilkostó szépségei kihasználásának s a bizottság minden egyes tagja azzal a boldog tudattal és meggyőződéssel hagyta el a polgármesteri szobát, hogy: „Gyilkostó nem volt, hanem lesz!”

Cs. A.

Feltámadás.

A Misszió teaestjei.

Rövidesen újra megkezdődnek a hagyományos Misszió-esték.

Tudjuk valamennyien, hogy milyen nemes cél szolgálatában állanak ezek.

Megnyitlak már az iskolák kapui is, de sok kedves apró gyermek tandíját, könyvét, sőt ruháját is a Missziótól várja. A mai leromlott gazdasági évben még fokozottabb mértékben, mint máskor.

Munkanélküli, pénztelen, beteges szülők tanulmánygyó, ambiciózus gyermekei tárják felénk segélykereső, erőtlén karjaikat.

Fajunk virágai keresnek védelmet a korán beállott dermesztő hidegben! Rajtunk áll, hogy a törékeny nyíló bimbóból viharokkal dacoló terebélyes fát termeljünk e, vagy engedjük áldozatul esni a mostoha idők kegyetlen szeszélyeinek!

Nem és ezerszer nem! Bár a mai gazdasági krízis mindannyiunkat fojtogat s mostoha kisebbségi életünk ezer sebből vérzik, fajunk jövőjét veszni még sem hagyjuk.

Ebből az áldozatos munkából veszi ki részét a Misszió derék vezetősége s erre kéri városunk megértő társadalmának áldozatkész támogatását.

Távol áll a Misszió vezetőségétől az a gondolat, hogy a mai nyomoruságos helyzetben az estélyre felkért urhölgyektől erejükön felüli anyagi áldozatok meghozását várja.

Ellenkezőleg azt szeretné, hogy városunk minden asszonya szívesen vállalhassa egy-egy este háziasszonyi tisztét anélkül, hogy ez rá nézve különösebb anyagi megterhelést jelentene.

Ezért a Misszió vezetősége már ezuttal is arra kéri az estélyek háziasszonyait, hogy csak a legegyszerűbb és legkevesebbe kerülő süteményeket bocsássanak ilyenkor a Misszió rendelkezésére.

Igy anyagi okokból senki sem lesz kénytelen elzárkózni a Misszió szerény kérése elől, a nemes célt pedig még fokozottabb mértékben támogathatjuk. S támogathatjuk annál is inkább, hiszen még élénken emlékezünk, hogy a tavalyi esték mindenike milyen vidám hangulatban telt el.

Unalmas téli estéiből hetenként egyet olcsóbban és kellemesebben sehol el nem tölthet, mint a Misszió barátságos, családias jellegű tea-estéin. Győződjék meg egyszer személyesen s Ön lesz ott a legállandóbb törzsvendég.

Stelian Popescu miniszter ur megállapításához.

Irta: Jakabffy Elemér dr.

(„Magyar Kisebbség.”)

A liberális párt addig hangoztatta, hogy hazánkban nincsen kisebbségi kérdés, amíg most csak úgy dülnek ezen nemlétező kérdéssel foglalkozó kormánynyilatkozatok. Brătianu miniszterelnök a szenátusban és a képviselőházban is bejelentette, a stabilizációs vita során, hogy az ősz folyamán törvényjavaslatot terjeszt elő a „kisebbségi politika” szabályozására, most pedig Tătărescu miniszter nyilatkozatán kívül Stelian Popescu igazságügyminiszterét is olvashattuk a Viitorul hasábjain.

Hangzik pedig ez a következőképpen:

„A kormány külön bizottságot nevezett ki a kisebbségi probléma részleteinek tanulmányo-

zására. A bizottság tanulmányai alapján gyakorlati megoldási tervet fogja megszüntetni a közöttünk és a kisebbségek között fennálló differenciákat. Az egész kisebbségi kérdéskomplexum alkalmas arra, hogy kielégítő megoldásokat találjunk, hogy a jövőben elkerüljünk minden surlódást, összeegyeztetve az ellentétes érdekeket és törekvéseket. A kormány említett tervzetét a nemzetközi szerződések tiszteletbentartásával állítják össze, a kisebbségektől is kérni fogjuk azonban, hogy tiszteljék azokat. Hangsúlyozom, hogy mi nem félünk a románok és a kisebbségek közötti surlódásoktól, hiszen a kisebbségek nagyon csekély számuak (?) a románság homogen és nagy, kompakt tömegével szemben. A kisebbségek szabadon fejlődhetnek minden irányban. Csak jóhiszeműséget s az ország törvényeinek tiszteletét kérjük tőlük. Bizonyítéka ennek a segessvári dalosünnepély alkalmából megnyilvánuló türelmességünk is. A magyar uralom alatt hasonló megnyilatkozásról szó sem lehetett.”

Stelian Popescu miniszter téved, ha azt hiszi, hogy nagyszabású román kulturünnepélyek Magyarországon nem voltak. Talán nem árt, ha nagybecsű figyelmébe ajánlunk csak egy-néhányat, amelyek hirtelen eszünkbe jutnak.

1910. évi szeptember hó 18-án és 19-ikén Deésen tartotta meg a „Román Irodalmi és Közművelődési Egyesület” évi közgyűlését, melyre a hivatalos román jelentések szerint több mint kétezer vendég érkezett. Itt hangzottak el többek között Bărsanu András elnök következő szavai: „Ama jog, hogy valaki a saját nemzeti kulturájára aspiráljon, minden egyes népnek a legfőbb természetes joga. És miként az egyénnek, aki létében meg van támadva, joga van minden erejéből védekezni, éppen úgy egy nép is, amelynek kulturáját megtámadják, jogosult minden rendelkezésére álló eszközt felhasználni és nyelvének, hagyományainak, szokásainak, népviseletének, dalainak, táncainak, vallásának és nemzeti irodalmának megvédésére. Ennek a jognak a tagadása a kiirtási harc elvének proklamálása.”

Itt hangoztatta a megnyitó beszéd után Mihali Tivadar dr. országgyűlési képviselő: „Eme közgyűlés, amelyen olyan nagy számban vannak jelen a románok, ünnepélyes manifesztációja ama tántoríthatatlan ragaszkodásnak, mellyel román nemzeti kulturánk iránt viseltünk, magyar polgártársaink baráti érdeklődése pedig, akiket szeretettel üdvözlünk körünkben, annak a bizonyítéka, hogy kulturális törekvéseinket méltatják és hogy előkészítetik az idő, amikor el fogják ismerni, hogy kulturális törekvéseink az ország boldogulását előmozdítják.”

1911. március 5-én Nagyszebenben volt az Astra matinéja, melyen nemcsak a magyarországi, de a romániai írók is nagy számmal részt vettek. Ott voltak többek között: Cărléanu Emil, Pavelescu Cincinat, Theodorian Caton, Manu Demeter, Moldovan Cornel, Eftimiu Victor, Dinu Ramură, Mândra Athanas és a bukaresti nemzeti színház egyik tagja Filotti Mária kisaszonny. Mindezek felolvasásokat is tartottak. Szóval, miniszter ur, ezek bebocsáttattak és nem jártak úgy, mint Móricz Zsigmond és társai.

1911. április 29-én és 30-án Aradon gyűltek össze a román írók és nagyszámu közönség egy hatalmas kulturünnepre. Hogy miért Aradon, azt itt Goga Oktavián indokolta meg a következő szavakkal:

„Ahol ellenségünk legerősebb és legközelebb hozzánk, ott legnagyobb a veszedelem. Mi látjuk ellenségünket és érezzük mérges nyelvet, azért jöttünk szembeszállni, hogy egyesült erővel legyőzhessük.”

Itt is megjelentek a romániai írók és pedig: Pavelescu, Cărléanu, Manu, Moldovanu, Ramură, Eftimiu, az idevalók közül pedig Goga, Agârbiceanu, dr. Lupaş, Osvadă, Maior, Bornemisa, Tulbure stb. Itt hangzottak el Pavelescu constanzai ügyész következő szavai: „Érezzük lelketek dobbanását és így megkettőzött erővel jövünk segítségtekre, hogy növeljük tetterőtöket abban a nagy harcban, amelyet folytattok. Fájdalmaitokat érezzük, panaszaitokat halljuk és azért vagyunk itt, hogy vigasztaljunk benneteket és hogy megalapozzuk a tuli

testvérekkel való összeköttetést, hogy illetékesen elérhessük célunkat: az összes románok egyesítését, egyelőre kulturailag, később azonban... a jó Isten is gondoskodik rólunk.”

Miniszter Ur! Én folytathatnám a felsorolást, most csak egy fél év adatait terjesztettem elő, de kérdem, hallott valaki Segessváron ilyen hangot? Beszélt csak megközelítőleg így Inczedy Joksmann, Willer, Vásárhelyi, Nemes Elemér, vagy bárki más?

De lássa, tizenhét év előtt egy idegen állampolgár, constanzai ügyész is mondhatott ilyeneket — Aradon.

Feltámadás.

Tolsztoj centennáriumára.

1828. szeptember 9-én született Jásznája-Poljanában, ősei birtokán s meghalt 1910. november 20-án az ásztápoli pályaudvaron.

A két évszám közti közel évszázados időpályát az emberi élet mélységeit kutató működésben töltötte el. Fiatalon népművelő akar lenni, de parasztjai értelmetlensége a nagyvilági életbe kergeti. Dorbézol, s kora nagyuri társadalmának kicsapongó életét éli. 1854-ben, mint katonát, részt vesz Szebasztopol ostromában. Három évi katonáskodás után külföldi utra indul 1862-ben megnősül és ez időtől fogva irodalmi munkásságának él. Nagy lelki válságon megy át, mely a művész további munkáin végigkísér. Ennek a munkásságának gyümölcsei, egyben a világirodalom remekművei: — Karenin Anna, — Háború és béke, — A Feltámadás — a realiztikus ábrázolás mesterművei. E három főművét filmre is átirták, s születésének századik évfordulója alkalmából, az egész világ hódoló esodálata mellett vetítik.

Nem jutott egységes világnézetre, folyton kutatott, de kutatásai eredményét nem foglalta rendszerbe. Keserves házasetet élt s élte utolsó szakában, földjének a parasztok közt való felosztása miatt, szegénytelen, vesztett esatát viv nejével. S a bukott hős, ez a lélekóriás, a jásznája-poljanovi remete, nyolevankét év terhével vállain, s ereiben a halálos lázzal, egy itéletidősjén elhagyja az ősi hajlékot, a meggyűlölt otthont, hogy a polgári ideologia szerinti szörnyű halált: az utszéli kimulás szegénybelyegét szerezzze meg kintzójának, élete átkának, feleségének.

Szelleme világítani fog az idők végéig, míg ember él a földön.

IRODALOM.

Ady Endre műveit angolul adják ki Amerikában.

A nagy költőzseni a halhatatlanság újabb fázisához érkezett. Egyik legnagyobb amerikai könyvkiadó vállalat Ady özvegyétől, aki jelenleg Márffy jénevű festőművész felesége, megvásárolta a nagy költő összes műveinek angolra fordítási jogát s már novemberben meg is jelenik a sorozat első kötete.

Igy Ady örökszép remekei nemsokára az egész világ közkinésévé válnak s talán hamarabb is bejuttatják őt a világnagyságok pantheonjába, mint elfogult ellenfelei hiszik, akik még ma is engesztelhetetlen harcot hirdetnek ellene.

Uj tavasz jöttén. *)

Rózsaberkek szírom tengerébe
A hajnal új életet öntött,
S az égrenéző Nagysomlyó tövében
Egy kis hóvirág réám köszöntött.

Ha látnátok, hogy mit gyönyörködöm
Napfényrel játszó hunyt tekintetén,
Lelkem lángját égre lobogtatva,
Én — dalmok-legény — Kisomlyó gerincén.

Ó, ne hívjatok emberek a völgybe,
Vig danátok lelkem úgy sem töltené be.
Hóvirágok, lelkem leborul elétek —
Nem tapos rátok a győzedelmes vétek.

*) Mutatvány Mihály László Barna „Öröktűz” c. alatt megjelent verseskötetéből.

Nem juthat ide az Élet szennyes-árja,
Bár tombolnak lent vészes orgiába.
Lelkembem ma lilatúzek égne,
A lelkembe ma angyalok zenélnek!

Ti életkoldusok.

Ti életkoldusok, fáradt emberárnyak!
Ma mindeteket a szívemre zárlak,
Mert tudjátok meg, drága kincs a bánat.
S beh szép, ha borúsra új hajnal hasad
S letépi lelkünk a bilincsvasat.

Ha nem tép az Élet, nem aggaszt a holnap,
Ha a bánatfelhők reánk nem borulnak.
Napsugárból úgy-e a Glória beh szép?
De ha csolnakunkon elértük a révet
Nem bánjuk, ha eljön az Istenítélet.

Fenn öröklik a kápolna keresztje
E nép hajnalán, meg könnyes alkonyán;
S ha néha-néha lelkünk sziklaboltja
A jajt, a kint ha magába fojtja,
Áldást szór az égből a mi jó Anyánk,

Dómot emelünk ő, üszkös falak felett
S az élet dalnoka új himnuszt zeng Nektek,
Jövedőnknek legyen napsugaras napja
Hisz ilyen az Élet... emberek feltűnnek
S borús napgyépekre pirkad — husvétünnepe!

Feltámadás.

HIREK.

— **Áthelyezés.** Teofil Bena járásbíró az igazságügyminiszter Cismiába helyezte át. Távozásával igazságszerető, derék embert veszítünk. Utóda Klein Jasi bíró lesz.

— **Gyászrovat.** Both Ignácné Orosz Juliánna ötvenöt éves korában 22-én meghalt. 24-én temették.

Valla Lambertné Kovács Mária életének 60-ik évében 24-én reggel elhunyt. Temetése 26-án délután volt nagy részvét mellett. Sok ismerőse és nagy rokonsága gyászolja.

— **Személyi hir.** Szabó Lajos pénztárnok az Agrár Takarékpénztár gyergyószentmiklósi fiókintézetétől 21 évi szolgálat után kilépett és hasonló minőségben a Brassói Általános Takarékpénztár gyergyószentmiklósi fiókintézetéhez lépett be.

— **Uj sportklub Csikszeredán.** Örömmel értesülünk, hogy Csikszeredán Fanu Stanescu prefektus diszelnöksége alatt új Sportklub alakult, mely a tenisz és korcsolyázás mellett tornát, vívást és birkózást is kultiválni fog. Ügyvezető elnök dr. Teșiu Aurél ügyvéd, alelnökök Faroga Viktor polgármester és Pototzky Pál kereskedő lettek. Az egyes szakosztályok élére is kitűnő sportérzékű emberek kerültek s így a legjobb remények között indul az új egyesület.

Minket közelebből az új egyesületnek különösen a teniszszakosztálya érdekelhet, amennyiben jövőben ezen egyesület teniszgárdája is sikra fog szállni a dr. Benke-kupa mérkőzéseken, ahol az idén, legnagyobb sajnálatunkra, a szeredaiak nem vettek részt.

— **Feltámadás.** Tolsztoj centennáriuma alkalmából, az Urania mozgó, a zseni emlékét méltóan megünnepeleendő, egyik legkiválóbb remekének, a „Feltámadás”-nak filmváltozatát fogja szerdán és csütörtökön vetíteni.

A Dolores Del Rio és Rod La Roque főszereplésében lejátékozódó film egy kiváló műalkotás, mely moziéletünknek egyik kimagasló eseménye, s melynek megtekintésére városunk egész társadalma lázasan készülődik.

— **A belügyminisztérium ismételten megtiltotta a rendőri és közigazgatási szerveknek, hogy jegyek és sajtótermékek elárulásánál segédkezzenek.** Az ugynevezett őszi-tavaszi átmeneti időkből keservesen emlékeztetése azok a napok, amikor rendőri karhatalommal kényszergettek ránk mindenféle lehetetlen könyvet, fényképet, ujságot, ceruzát stb. A belügyminiszter a tavalyi rendeletileg tiltotta a közönség jóhiszeműségével való hatósági kufárkodást. Most a miniszter megismétli rendeletét s legszigorubban ismételten megtiltotta a rendőri és közigazgatási hatóságoknak, hogy közegeik ilyen jegyek vagy ujságok elárulásánál közreműködjenek.

— **Panama-rovat.** Csaknem minden napnak megvan a maga új panamája, úgy hogy az objectiv napikronika direkt panama-rovatot kényszerül nyitni.

Megint sok millióról van szó. Ezuttal Sisco Petru, a baltimégei törvényszék főjegyzője és Theodorov Ștefan, a törvényszék egyik tisztviselője a főhősök, akik valóságos tolvajbandát létesítettek és kilenc beszárbírói vármegye területéről összelopkodták a kisajátítási bonokat és így sok-sok millióval károsították meg az államot.

Az Universul szerint magasrangú miniszteriumi tisztviselőket is megvesztegetett a panamista részvénytársaság, hogy üzemeit annál nagyobb méretekben folytathassa.

Nevezett főhősök már letartóztatásban vannak s Stanescu vizsgálóbíró erélyes kézzel bogozza a panama további szálait.

— **Atropinmérgezés.** Remetén két asszony a múlt héten szederért ment az erdőre. Közben a szeder közt nadragulyát is ettek, aminek következtében súlyos atropinmérgezést kaptak. Napokig igen súlyos állapotban voltak, míg nagynehezen hazakerekedtek és otthon Pál Gerő doktor szakszerű kezelésében helyrejöttek.

* **Be kell vonulni!** 20-tól 50-ig kivetel nélkül mindenkinek Balázshoz, aki azt akarja, hogy egy elegáns és tartós cipője legyen. Nagy választék minden számban. Készülnek elegáns csizmák, vadászbakancsok, valamint turista hegymászó, ski és korcsolyacipők. Javításokat elvállal havi elszámolásra is hitelképes egyéneknek. Gyors és precíz munka.

Balázs Ferenc. Főter 10.

* **Használt autógummikat** veszek kilóját 20 Leu-ért. Bíró Ferenc bőrzülete, Gheorgheni.

* **A Târgu-Mureș—marosvásárhelyi nyilvánosjogi ref. polg. leányiskola** min. rendelettel visszaállított IV-ik osztályába, még felvesznek kellő előtanulmányokat végzett magyar anyanyelvű növendékeket. Az iskolával kapcsolatos „Bethlen Kata-leányinternátusban” pedig polg. isk. növendékeken kívül helyet kaphatnak zeneiskolai tanulók is átlag havi 1500 lej ellátási díj ellenében. Megkeresések a ref. polg. leányiskola igazgatósága (Str. Sft. Gheorghe 11.) címére küldendők.

* **„DOLLÁR” Biztosító Társaság** néven előnyösen ismert biztosító intézet működik Tordán, amely a marosvásárhelyi vezérügynökség megalapításával kiterjesztette hatáskörét Csikmegye gyergyói részére is.

A marosvásárhelyi vezérügynökség vezetőjével az általános közbecsülésben álló dr. Mán Elemér marosszentkirályi földbirtokost nyerte meg a társaság, akinek részvételével az erkölcsi és anyagi garancia újból erősödött.

A „DOLLÁR” Biztosító Társaság f. évi augusztus 6-án Pop Péter tordai lakosnak, augusztus 11-én Péter Albert és Mihály Jenő tordai lakosoknak fizetett ki 100—100 ezer leit elhalálozott biztosítottjaik után, miről a napilapokban közölt közjegyzői okiratok tanuskodnak dr. Vasile Meșter tordai közjegyző aláírásával.

Saját érdekében biztosítsa családját, rokonait és ismerőseit a „DOLLÁR” Biztosító Társaságnál.

Biztosítások felvételére kizárólag igazolvánnyal ellátott ügynökeink jogosultak.

Toplicai hírek.

— **Állami iskolai alapkötétel ünnepe.** Vasárnap Gyergyó felől 1 órakor érkezett dr. Anghelescu közoktatásügyi miniszter városunkba fényes autókísérettel, hogy a most épülő iskola alapkövét s okmányát befalazza. Az összes templomokban megszólaltak a harangok. Harangzugás közepette tartották meg nagy papi segédlettel a felszentelést. A felállított diszkapu előtt dr. Popescu Sabin polgármester üdvözölte a minisztert. Az egyházi szertartást vezető gör. kel. főesperes hatásos beszédet mondott a kultúra szükségességéről. Utánna Sigarten Todor áll. igazgató-tanító olvasta fel beszédét. A miniszter kijelentette beszédében, hogy e kultur-

épület nemcsak a románság részére készül, hanem mindenkit befogad, aki tanulni óhajt.

A miniszter tiszteletére a város az iskola-tanáccsal egyetemben 120 terítékes bankettet adott a Bánffy-fürdő nagyvendéglő termében. A banketten Boțianu Petru városi főjegyző szó-lalt fel, beszédét hatalmas tapsvihar jutalmazta. A miniszter igen tartalmas beszédben válaszolt, nem sértve senkit, sőt távoztakor kezét fogott a jelenlevőkkel. Délután 3 órakor elrobogott Felsőrépára, ahol szintén isk. alapkötételre vártak.

— **Halálozás.** Zérigh Józsefné szül. Pojati Matild közszeretben álló uriaszony, Zérigh József vendéglős neje, 68 éves korában, hosszabb szenvedés után elhunyt. Temetése vasárnap délután volt igen nagy részvéttel kísérve.

A gondos, jólelkűtű édesanyját Zérigh Mihály egyházgondnok, Vitéz dr. Ábrahám István soproni orvos és Matild gyógyszerész, mint gyermekei gyászolják.

Feltámadás.

— **Rablók elfogása.** Három fiatal suhancot a napokban fülelt le Demian Ioan járási csendőrmester a Libán hegység erdejében.

Rablott pénzen bevásárlásokat eszközöltek, elegánsan felöltözködtek, sőt bicikliztek is városunkban. Hogy valami gyanu föl ne merüljön ellenük, azt mondták, hogy a járásőrmesternek rokonai.

Innen Palotailva felé vették utjukat. Gödén alul betértek egy ujonnan épült házhoz. A házigazda meglátta az ott ólalkodó betyárokat és szóba elegedett velük. Nem tudták magukat igazolni s ezért fogta fegyverét és felszólította, hogy induljanak előtte, mert ő be fogja kísérni Ilvára a csendőrségre. A haramiák kinevették a naiv főerdőrt, de megindultak mégis előtte. Mikor Ilvára értek volna, egyik rabló cigarettát kért, s addig a másik hátulról revolveréből egy golyót eresztett hátába. Az erdőőr felordított, azután összeesett. Vásárhelyen nemsokára meg is halt. A rablók az erdő sűrűjébe vetették magukat. Megindult ellenük a hajsza, de nem tudták elfogni, míg végre a derék járásőrmester több napi keresés után elfogta, megbilincselve kezüket és lábukat Toplicára s innen Vásárhelyre szállította az ilvai csendőrmester segítségével.

— **Garázda vendég.** Ferenczi Sándor munkás felügyelő a Truța vendéglőben mulatott. Este felé mintha megőrült volna, a rendreutasító rendőrökkel szembeszállott úgy, hogy alig tudták megfékezni és bekísérni a rendőrségre.

Dulakodás közben az erős férfit az egyik rendőr, miután nem engedelmeskedett, revolverével megsebesítette. Másnap a kórházba szállították, hogy gyógyulás után, meggondolatlan-ságáért méltó büntetést nyerjen.

A marosvásárhelyi Kereskedelmi és Ipar-kamara közleménye.

Brâncovenesti—Marosvécs községben minden év július 2-án egynapos országos vásár tartatik, melyen csak gyapju, gyümölcsök, gereblyék és villák árulhatók.

Malomtulajdonosok figyelmébe: Banská-Bystrica (Csehszlovákia) városban eladók: 2 drb. „Francis” márkájú budapesti Ganz cégtől való vízi-turbina, 1 „Diesel” motor, Sulzer sisztem 500 HP. járulékaival együtt; az objektumok teljesen jókarban vannak, közelebbi felvilágosítás a cluji cseh konzulátustól szerezhető be.

Krumpli exportörökkel keres összeköttetést a Saarländische Grosshandels-gesellschaft m. b. H. cég, Neunkirchen-Saar-ból.

Almát akarnak exportálni a következő cégek: A. B. S. J. Norman, Regeringsgaten 46. Stockholm, J. Häggbergs, Konservfabrik, Tjärhopsgaten 34. Stockholm, Arvid Nordquist, Birger Jarlsgatan 24. Stockholm. Ajánlatok között címekre küldendők.

A Giurgiu-i keresk. és iparkamara arról értesít, hogy kerületébe tartozó Vlașca megyében nagy buza és tengeri termés van, árak előnyösek; terménykereskedőink figyelmét fel-

hívjuk erre. Szükséges felvilágosításokkal nevezett kamara készséggel szolgál.

Terménykereskedőink figyelmét felhívjuk, hogy a bazargiai Kereskedelmi és Iparkamara kerületében nagy repce termés van; esetleges megkereséseikkel forduljanak a nevezett kamarához, ahol szívesen állanak rendelkezésre.

Davis & Company cég, 120 South La Salle Street, Chicagóból, összeköttetést keres romániai export-import cégekkel élelmicikkében.

Borkereskedők (engrosisták) figyelmébe:

Lloyd Kresowy Tawarzysrao Handlowe din Varsovia Ul. Karmelica 9. cégnek speciális engedélye van a Romániából Lengyelországba exportált borra.

A Törökországba az S. M. R. gőzhajóval exportáló kereskedőink figyelmét felhívjuk, hogy esetleges szállításuk alkalmával forduljanak közvetlenül a nevezett hajó kapitányi hivatalához (Serviciu) S. M. R. és ne vegyenek igénybe szállítási vállalatokat, mert ezek — megállapítás szerint — abnormis taxákat szednek.

SPORT.

Budapest csapata legyőzte Berlin csapatát. Vasárnap volt Berlin—Budapest városközi mérkőzés, melyet a magyarok óriási fölényrel 8:0 arányban nyertek meg.

Csehszlovákia—Magyarország nemzetközi mérkőzés ugyancsak vasárnap zajlott le Prágában, ahol a sok tartalékkal játszó magyarok ellen a csehek kerültek ki győztesen.

Magyar vasutas—Olasz vasutas válogatott mérkőzés 2:2 arányban eldöntetlenül végződött.

A MAC nemzetközi versenyén indult Peltzer dr., a német világrekorder is, de ugy 400, mint 800 méteren is vereséget szenvedett s csak 1500 méteren győzött.

Bárány legújabb győzelme. A magyarok világhírű sprintere a napokban indult Anglia ez évi gyorsuló bajnokságain, ahol a 100 yerdos gyorsusztást 54 mp. gyönyörű idővel nyerte.

Igy ő lett Anglia ez évi gyorsusztó bajnoka s egyben megdöntötte a régi angol rekordot is.

Helyi sporthír. Folyó hó 21-én délután 6 órakor tartotta ülését a Sport Egyet választmánya dr. László Dezső kamarai képviselő elnöke alatt. A tennisszakosztály vezetősége és az egyleti pénztáros tették meg jelentésüket az egyesület anyagi helyzetéről.

Az utóbbi versenyeken felmerült fegyelmi ügy aktaszerű tárgyalása a választmány következő ülésére halasztódott.

ÜZENET.

Érdeklődőnek. A nyári krónika című cikk augusztus 14-iki számunkhoz érkezett, s abból helyszűke miatt maradt későbbre, mikor még mindig aktuális volt.

Aki

valamit venni vagy eladni akar, hirdesse a

„Gyergyói Ujság“-ban.

SÁNDOR ISTVÁN

szobafestő és mázoló
Gyergyószentmiklóson.

Elvállal minden szakmájába vágó munkát izléses, tartós kivitelben.

Szobafestést

a legdivatosabb mintákkal tetszés szerinti színekben a legjutányosabb ár-számítás mellett vállal.

Festéküzletében

mindenféle por- és olajfestékek minden színárnyalatban bármily mennyiségben, olajok, kenékek, ecsetek, festéshez való cikkek nagy választékban, a legjutányosabb árak mellett.

Megkeresésre

szívesen szolgál mintázott árajánlattal.

26-15

Ezennel tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy az özv. WERMESCHER TRAUGOTTNÉ szászrégeni timárságából szeptember 1-én kiléptem és saját nevem alatt egy

bőrüzletet

nyitok Gyergyószentmiklóson.

Kérem a közönség szíves pártfogását

Wermescher Adolf.

Aragonit disztárgyak

Sándory könyvkereskedésben.

ÜZLETNYITÁS.

A n. é. közönség szíves tudomására hozom, hogy a Főtéren, Bogdán István ur házában

„KORZÓ“

elnevezés alatt, egy teljesen ujonnan berendezett, a mai kör legkényesebb igényeinek is megfelelő

illatszer,

disz műáru és női kézimunka üzletet

nyitottam. Állandóanraktáron tartok kelim, gobelin és varrott smyrnaszőnyegmintákat és anyagokat. Himzőpamutokat, selymeket és cérnákat, valamint mindenféle kész himzett és varrott színes és fehér munkákat.

Mérsékelt árak.

Dus választék.

Vidéki megbízásokat is elintézek.

Szíves pártfogást kér:

Póznér Irén.

Fényképészeti műterem

TILLY ARTZ
megnyilt

4-2

Városház-utca, Petrácsics-féle ház.

Garantált malomkövek, sirkövek és márványsirkövek
állandó raktáron
kaphatók

Barabás Gergely

kőfaragónál

Szárhegyen (Lăzarea, jud. Ciuc.)

Vállalok bármilyen épület és kriptaépítéseket a legegyszerűbbtől a lediszesebb kivitelben, teljesen fagyálló anyagból.

Szíves megkeresésre árajánlattal, tervezéssel készséggel szolgállok. 52-4

Rádió apparátok

3-8 lámpás gépig,

Reinartz, Baltic, Ultradin, valamint az utólérhetetlen Eumig Hartley típusok.

raktáron.

Komoly érdeklődőknek gépek bemutatása. — Raktáron: Steier accumulatorok, hangszórók, rádiólampák, fejhallgatók stb. Accumulatorok szakszerű feltöltését, valamint rádiólampák kipróbálását vállalom.

Eladott gépeknek havonkénti díjtalan felülvizsgálása.

Kedvező részletfizetés.

Berkovits Lázár

Gheorgheni.

15-3

A Romfeld-féle vendéglőben naponként frissen esapolt

BÜRGER-SÖR

és kitünő asztali borok.

26-24

Állandó étkezés. Olesó árak.

Lovak részére istálló.

Szíves pártfogást kér Kulesán kezelő.

DOLLÁR

BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG
TURDA

P. Mihai Viteazul No. 33.

Felvesz kölcsönösségen alapuló biztosításokat halálesetre Lei 100.000 erejéig 18-79 éves korhatárig orvosi vizsgálat nélkül 1020 lej tagsági díj mellett (100 lej hozzájárulás, 1400 tagból álló csoport). Mielőtt biztosítást kötne, érdeklődjön társaságunk erkölcsi és anyagi garanciájáról.

„Gheorgheni főügynökség“
Str. Primăria 3. (Özv. Puskás Bálintné házában.)

Képviselők

Gyergyó összes községeiben.

4

HIRDETÉS.

Tisztelettel értesítjük Gyergyószentmiklós és vidéke közönségét, hogy Gyergyószentmiklóson—Gheorgheni, Piața Regina Maria 20/b alatt flókéntézetet nyitottunk, mely a banküzlet minden ágával foglalkozik.

A flókéntézet vezetésével eddigi cégjegyzőnket, Dieners Gyula urat biztunk meg.

Brassói Általános Takarékpénztár.

Alapított 1835.

3-1